

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут охорони здоров'я
Кафедра здоров'я людини і фізичної реабілітації

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи
_____ О. А. Лагоднюк

“ _____ ” _____ 2018 р.

08-02-19

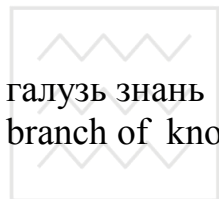
Національний університет
водного господарства
та природокористування

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Реабілітаційне та ортопедичне обладнання

Program of the Discipline
Rehabilitation and orthopedic equipment

спеціальність
specialty

галузь знань
branch of knowledge

Національний університет
водного господарства
та природокористування

227 Фізична терапія, ерготерапія
227 PHYSICAL THERAPY,
ERGOTHERAPY

22 Охорона здоров'я
22 Health care

Рівне – 2018

Робоча програма "Реабілітаційне та ортопедичне обладнання" для студентів, які навчаються за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія. Рівне: НУВГП, 2018. – 12 с.

Розробник: Нагорна О. Б. – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри здоров'я людини і фізичної реабілітації.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри здоров'я людини і фізичної реабілітації.

Протокол від «27» серпня 2018 року № 1.

Завідувач кафедри: _____ Н.Є. Нестерчук
(підпис) (ініціали та прізвище)

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія.

Протокол від «06» вересня 2018 року № 7.

Голова науково-методичної комісії _____ І. М. Григус
(підпис) (ініціали та прізвище)

Національний університет
водного господарства
та природокористування

© _____, 2018 рік

© _____, 2018 рік

ВСТУП

Програма обов'язкової (нормативної) навчальної дисципліни «Реабілітаційне та ортопедичне обладнання» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення основних принципів використання допоміжних технічних засобів у процесі фізичної реабілітації осіб з моторними та сенсорними обмеженнями.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Реабілітаційне та ортопедичне обладнання» є складовою частиною циклу дисциплін професійної та практичної підготовки для студентів за спеціальністю «Фізична терапія, ерготерапія». Вивчення курсу передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжних курсів – анатомія людини, фізіологія людини, фізична реабілітація в неврології, фізична реабілітація в травматології, цілеспрямованої роботи над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на лекціях, лабораторних заняттях, самостійної роботи та виконання поставлених задач.

Вимоги до знань та умінь визначаються галузевими стандартами вищої освіти України.

Анотація

Метою викладання навчальної дисципліни «Реабілітаційне та ортопедичне обладнання» є формування у студентів навичок застосування допоміжних технічних засобів у процесі фізичної реабілітації хворих із захворюваннями органів чуття, опорно-рухового апарату, неврологічних захворювань. Завдання вивчення дисципліни передбачає ознайомлення студентів із видами реабілітаційного та ортопедичного обладнання, яке застосовується при порушеннях моторики, слуху, зору; принципами безбар'єрного архітектурного простору; правилами супроводу осіб з особливими потребами.

Ключові слова: фізична терапія, моторні порушення, функціональний стан хворого, ефективність програми.

Annotation

The purpose of teaching the discipline "Rehabilitation and orthopedic equipment" is to create skills for the students to use auxiliary equipment in the process of physical rehabilitation of patients with diseases of the sensory organs, musculoskeletal system, neurological diseases. The task of studying the discipline involves familiarizing students with the types of rehabilitation and orthopedic equipment that is used in motor, hearing and vision disorders; Principles of barrier-free architectural space; rules for escorting people with special needs.

Key words: physical therapy, motor disorders, functional state of the patient, effectiveness of the program.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 3	Галузь знань <u>22 Охорона здоров'я</u> (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)	
	Спеціальність <u>227 Фізична терапія, ерготерапія</u>		
Модулів: 1	Рівень вищої освіти: <u>Бакалаврський</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів: 1		2-й (за скороченим терміном навчання)	2-й (за скороченим терміном навчання)
		Семестр	
Індивідуальне науково-дослідне завдання		3-й	3-й
Загальна кількість годин - денна: 90 год. Заочна: 90 год.			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	Лекції		
	18 год.	2 год.	
	Лабораторні		
	18 год.	8 год.	
	Самостійна робота		
	54 год.	80 год.	
Індивідуальні завдання: –			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 37 %.

для заочної форми навчання – 11 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни: формування у студентів системи знань та вмінь у застосуванні ортопедичного та реабілітаційного обладнання, допоміжних технічних засобів у процесі фізичної реабілітації хворих із захворюваннями органів чуття, ОРА, наслідками травматологічних, ортопедичних, неврологічних захворювань.

Завдання вивчення дисципліни: вивчення студентами застосування ортопедичного та реабілітаційного обладнання, технічних засобів фізичної реабілітації у процесі фізичної реабілітації при захворюваннях органів чуття, ОРА, неврологічних захворювань по основним нозологічним формам

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- елементи безбар'єрного архітектурного простору;
- основні принципи добору та застосування допоміжних технічних засобів у процесі реабілітації людей із порушеннями органів чуття та моторної сфери;
- правила супроводу осіб з особливими потребами та обмеженими можливостями;
- правила безпеки при супроводі осіб з обмеженими можливостями;

вміти:

- визначати ступінь порушення рухової активності людей, що мають вади аналізаторних систем;
- встановлювати реабілітаційний діагноз у людей із захворюваннями органів чуття та прогнозувати результати реабілітаційних втручань;
- складати реабілітаційні програми для даної категорії пацієнтів із урахуванням індивідуальних особливостей із застосуванням реабілітаційного та ортопедичного обладнання;
- супроводжувати особу з обмеженими руховими та сенсорними можливостями;
- застосовувати ортези, фіксатори для осіб з порушенням функцій ОРА;
- підбирати інвалідний візок, милиці, ходунки для осіб з порушеннями моторики;
- навчати пацієнта використовувати допоміжні технічні засоби;
- оцінювати результати реабілітаційних втручань та вносити корективи до програм реабілітації відповідно до ступеня їх ефективності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Допоміжні технічні засоби при порушеннях аналізаторних систем

Тема 1. Види реабілітаційного та ортопедичного обладнання. Технічні засоби пересування. Спеціальні меблі.

Класифікація реабілітаційного та ортопедичного обладнання. Законодавчі та правові документи, що регулюють забезпечення осіб з обмеженими можливостями технічними засобами пересування. Спеціальні меблі.

Тема 2. Вимоги до безбар'єрного архітектурного простору для користування людьми з обмеженими можливостями.

Класифікація елементів безбар'єрного архітектурного простору вулично-дорожньої сфери та вимоги до них. Ознаки доступності об'єктів для користування людьми з особливими потребами.

Тема 3. Правила супроводу осіб з обмеженими руховими можливостями.

Супровід людини з обмеженими руховими можливостями у інвалідному візку. Супровід особи з порушеннями ОРА на милицях. Супровід особи з порушеним розвитком зорового аналізатора. Особливості застосування спеціалізованих меблів.

Тема 4. Реабілітаційне та ортопедичне обладнання, що використовується при порушеннях та захворюваннях нервової системи.

Характеристика змін при захворюваннях і ушкодженнях нервової системи. Застосування реабілітаційного та ортопедичного обладнання у процесі фізичної реабілітації у I, II, III періодах відновного лікування наслідків неврологічних захворювань.

Тема 5. Реабілітаційне та ортопедичне обладнання, що використовується при ДЦП.

Методи оцінки функціональних порушень при ДЦП в процесі реабілітації. Спеціальне обладнання та особливості використання допоміжних засобів при догляді за особами із церебральним паралічем: для надання тілу правильної форми, для підтримання пози сидючи, для транспортування, для полегшення рухів.

Тема 6. Реабілітаційне та ортопедичне обладнання, що використовується при інсультах.

Завдання та особливості методики фізичної реабілітації хворих після інсульту.

Тема 7. Реабілітаційне та ортопедичне обладнання, що використовується при ампутаціях кінцівок.

Ампутації: класифікація, лікування. Застосування реабілітаційного та ортопедичного обладнання у процесі фізичної реабілітації у I, II, III періодах відновного лікування. Протези: класифікація, види. Підготовка до протезування. Милиці. Правила супроводу.

Тема 8. Реабілітаційне та ортопедичне обладнання, що використовується при травмах ОРА.

Застосування реабілітаційного та ортопедичного обладнання у процесі фізичної реабілітації у I, II, III періодах при пошкодженні нижніх кінцівок. Милиці. Ходуни. Фіксатори для кінцівок.

Тема 9. Реабілітаційне та ортопедичне обладнання, що використовується при порушеннях та захворюваннях зорового та слухового аналізаторів.

Стан фізичного розвитку осіб різного віку з вадами зору. Основи соціальної, психічної та трудової реабілітації осіб з вадами зору. Абетка Брайля. Застосування тростини для незрячих. Види порушень слуху: вроджені та набуті. Ступені порушення слуху. Глухота та приглухуватість. Причини інвалідності по слуху. Порушення основних функцій організму при порушеннях слуху: порушення психічних статодинамічних сенсорних функцій. Реабілітаційне обладнання при порушеннях слухового аналізатора.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Допоміжні технічні засоби при порушеннях аналізаторних систем												
Тема 1. Види реабілітаційного та ортопедичного обладнання. Спеціальні технічні засоби пересування. Спеціальні меблі.		2		2		6		2		2		
Тема 2. Вимоги до безбар'єрного простору для користування людьми з обмеженими можливостями.		2		2		6		-		2		
Тема 3. Правила супроводу осіб з обмеженими руховими можливостями.		2		2		6		-		2		
Тема 4. Реабілітаційне та ортопедичне обладнання, що використовується при порушеннях та захворюваннях нервової системи.		2		2		6		-		2		
Тема 5. Реабілітаційне та ортопедичне обладнання, що використовується при ДЦП.		2		2		6		-		-		
Тема 6. Реабілітаційне та ортопедичне		2		2		6		-		-		

обладнання, що використовується при інсультах.												
Тема 7. Реабілітаційне та ортопедичне обладнання, що використовується при ампутаціях кінцівок.		2		2		6		-		-		
Тема 8. Реабілітаційне та ортопедичне обладнання, що використовується при травмах ОРА.		2		2		6		-		-		
Тема 9. Реабілітаційне та ортопедичне обладнання, що використовується при порушеннях та захворюваннях зорового та слухового аналізаторів		2		2		6		-		-		
Разом за змістовим модулем 1	90	18		18		54		2		8		80

5. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1. Допоміжні технічні засоби при порушеннях аналізаторних систем			
1	Тема 1. Види реабілітаційного та ортопедичного обладнання. Спеціальні технічні засоби пересування. Спеціальні меблі.	2	2
2	Тема 2. Вимоги до безбар'єрного простору для користування людьми з обмеженими можливостями.	2	2
3	Тема 3. Правила супроводу осіб з обмеженими руховими можливостями.	2	2

4	Тема 4. Реабілітаційне та ортопедичне обладнання, що використовується при порушеннях та захворюваннях нервової системи.	2	2
5	Тема 5. Реабілітаційне та ортопедичне обладнання, що використовується при ДЦП.	2	-
6	Тема 6. Реабілітаційне та ортопедичне обладнання, що використовується при інсультах.	2	-
7	Тема 7. Реабілітаційне та ортопедичне обладнання, що використовується при ампутаціях кінцівок.	2	-
8	Тема 8. Реабілітаційне та ортопедичне обладнання, що використовується при травмах ОРА.	2	-
9	Тема 9. Реабілітаційне та ортопедичне обладнання, що використовується при порушеннях та захворюваннях зорового та зорового аналізаторів.	2	-
Разом		18	8

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Інвалідність та її види. Соціальна робота з інвалідами. Закон України Про реабілітацію інвалідів в Україні.	6	8
2	Тема 2. Вимоги до безбар'єрного простору для користування людьми з обмеженими можливостями. Необхідність забезпечення доступності об'єктів громадського використання.	6	8
3	Тема 3. Забезпечення вільного переміщення через двері людей при травмах ОРА в інвалідних колясках і людей, що використовують інші допоміжні засоби.	6	8
4	Тема 4. Забезпечення вільного переміщення через двері людей при травмах ОРА в інвалідних колясках і людей, що використовують інші допоміжні засоби.	6	8
5	Тема 5. Причини дитячого церебрального паралічу. Форми захворювання. Методика проведення реабілітаційного втручання в залежності періодів реабілітації. Облаштування ліфта для осіб з обмеженими руховими можливостям.	6	8
6	Тема 6. Причини інсультів профілактика	6	8

	захворювання. Вили інсультів. Періоди та завдання реабілітації. Методика проведення реабілітаційного втручання в залежності від етапів хвороби. Правила супроводу осіб з обмеженими руховими можливостями. Перила, огорожі, поручні, встановленні для переміщення осіб з інвалідністю.		
7	Тема 7. Причини ампутацій.	6	8
8	Тема 8. Захворювання, які супроводжуються порушенням та захворюванням ОРА. Види ортопедичного взуття.	6	8
9	Тема 9. Захворювання, які супроводжуються порушенням та захворюванням зорового аналізатора. Захворювання, які супроводжуються порушенням слуху. Правила облаштування будівлі та споруд для перебування інвалідів з вадами слуху. Порушення мовлення: афазія, алалія, дизартрія, дислалія, логоневроз. Причини, що викликають порушення формування мови, пов'язані з органічними поразками ЦНС. Алалія. Афазія. Моторна алалія. Сенсорна алалія.	6	8
Разом		54	80

Підсумком самостійної роботи над вивченням дисципліни є: складання студентом програми фізичної реабілітації із застосуванням реабілітаційного та ортопедичного обладнання при різних захворюваннях.

Також:

1. Проаналізувати роботу відділення реабілітації міської лікарні.
2. Відвідати заняття з ЛФК при різних захворюваннях.
3. Проаналізувати складання та застосування програм фізичної реабілітації при різних захворюваннях з урахуванням застосування допоміжних технічних засобів.
4. Підготувати презентацію за темою дисципліни «Реабілітаційне та ортопедичне обладнання».

7. Методи навчання

1. Основні форми навчального процесу при вивченні дисципліни:

- навчальні заняття;
- самостійна робота студентів;
- робота в наукових бібліотеках та мережі Інтернет;
- контрольні заходи.

2. Види навчальної роботи студентів:

- лекція;
- лабораторне заняття;
- консультація.

9. Методи контролю

1. Індивідуальне усне поточне опитування.
2. Вирішення типових задач.
3. Письмовий теоретичний контроль.
4. Індивідуальний контроль практичних дій та отриманих результатів.
5. Модульний контроль.
6. Залік.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Сума
Змістовий модуль №1										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100

Шкала оцінювання

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73		
60-63	задовільно	
35-59	незадовільно, з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно, з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Опорні конспекти лекцій.
2. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (НКНМЗД).
3. Нормативні документи ВООЗ України.
4. Наочні посібники та відеофільми.
5. Матеріальні засоби навчання техніко-тактичних дій, комп'ютерне забезпечення.
6. Нагорна О.Б. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисципліни «Реабілітаційне та ортопедичне обладнання» для студентів напряму

підготовки 6.010203 «Здоров'я людини» денної форми навчання / О. Б. Нагорна, Л. Б. Брега, М.І. Майструк – Рівне: НУВГП, 2016. – 32 с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Наберушкина Э.К. Доступность городской среды для инвалидов // Социологические исследования, 2010, № 9, – С.58-64.
2. Мухін В. М. Фізична реабілітація: підручн. для студ. ВНЗ / В. М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2010. – 289 с.
3. Марченко О. К. Фізична реабілітація хворих із травмами й захворюваннями нервової системи / О. К. Марченко/ – К. : Олімпійс-ка література, 2006. – 178 с.
4. Толмачев Р. А. Адаптивная физкультура и реабилитация слепых и слабовидящих / Р. А. Толмачев. – М.: Советский спорт, 2004. – 208 с.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Додаткова

1. Вавіна Л. С. Розвиваємо у дитини вміння бачити: від народження до 6 років: поради батькам / Л. С. Вавіна, В. М. Ремажевська. – К. : ЛітераЛТД, 2008. – 128 с.
2. Ермаков В. П. Развитие, обучение и воспитание детей с нарушением зрения : сгравочно-методическое пособие для учителя / В. П. Ермаков, Г. А. Якунин. – М. : Просвещение, 1990. 223с.
3. Положення про спеціальну загальноосвітню школу (школу- інтернат) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку. К. 2008. – 24 с.
4. Психология детей с отклонениями и нарушениями психического развития / сост. В. М. Астапов, Ю. В. Микадзе. СПб. : Питер, 2001. – 384 с.
5. Синьова Є. П. Тифлопсихологія : підручник / Є. П. Синьова. – К.: Знання, 2008. – 365 с.
6. Федоренко С. Тифлодидактика: навчальний посібник для студентів ВНЗ / С. В. Федоренко. – К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2009. – 144 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Порада А. М. Основи фізичної реабілітації : навч. посібник / А. М. Порада, О. В. Солодовник, Н. Є. Прокопчук. – К. : Медицина, 2006. – 248 с. Режим електронного доступу: ddpu.drohobych.net/departments/ffv/wp.
2. Язловецький В. С. Основи фізичної реабілітації : навч. посібник / Язловецький В. С., Верич Г. Е., Мухін В. М. – Кіровоград : РВВ КДПУ імені Володимира Винниченка, 2004. – 238 с. Режим електронного доступу: vo.ukraine.edu.ua/mod/resource/view.php?id=43195
3. Мухін В. М. Фізична реабілітація підручник / В. М. Мухін. – 3-тє вид., перероблене та доповн. – К. : олімп. Л-ра, 2010. – 488 с. Режим електронного доступу: ddpu.drohobych.net/departments/ffv/structure/zl_ta_fr/muhin

